STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
PHILIPPA LÉGERA
přednesené dne 17. února 2005 [1]

1. V letech 1999 a 2000 přijala Komise Evropských společenství ochranná opatření proti určitým dovozům cukru a kakaa původem ze zámořských zemí a území (ZZÚ). Komise se domnívala, že sporné dovozy narušují fungování společné organizace trhů v odvětví cukru.

2. Tato ochranná opatření byla předmětem více žalob podaných zejména společností Rica Foods (Free Zone) NV (dále jen „Rica Foods") k Soudu prvního stupně a Nizozemským královstvím k Soudnímu dvoru.

3. Soud prvního stupně zamítl žaloby podané společností Rica Foods ve třech rozsudcích ze dne 17. ledna 2002 [2] a ze dne 14. listopadu 2002 [3]. Dva z těchto rozsudků jsou předmětem opravného prostředku, který je zkoumán ve stanovisku, které dnes předkládám ve věcech Rica Foods v. Komise (C-40/03 P a C-41/03 P).

4. Pokud jde o žaloby podané Nizozemským královstvím, Soudní dvůr přerušil jejich přezkum až do vynesení rozsudků Soudu prvního stupně ve výše uvedených věcech. Tyto žaloby jsou zkoumány v tomto stanovisku.

I – Právní rámec

5. Pravidla relevantní pro přezkum věcí jsou pravidla týkající se společné organizace trhu v odvětví cukru (bod A) a pravidla týkající se režimu přidružení ZZÚ ke Společenství (bod B).

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — Rozsudek Rica Foods v. Komise (T-47/00, Recueil s. II-113).

3 — Rozsudky Rica Foods a další v. Komise (T-94/00, T-110/00 a T-159/00, Recueil s. II-4677, dále jen „rozsudek Rica Foods II") a Rica Foods a Free Trade Foods v. Komise (T-332/00 a T-350/00, Recueil s. II-4755, dále jen „rozsudek Rica Foods III").

A – *Společná organizace trhů v odvětví cukru*

6. Nařízením Rady (ES) č. 2038/1999 ze dne 13. září 1999 o společné organizaci trhů v odvětví cukru[4] provedla Rada kodifikaci nařízení (EHS) č. 1785/81 ze dne 30. června 1981[5], které zavedlo tuto společnou organizaci a které bylo několikrát změněno. Cílem této organizace je regulovat trh Společenství s cukrem za účelem zvýšení zaměstnanosti a životní úrovně producentů cukru ze Společenství.

7. Podpora produkce Společenství, provedená formou garantovaných cen, je omezena na vnitrostátní produkční kvóty (kvóty A a B) přidělené Radou každému státu, který je dále rozděluje mezi své producenty. Cukr, na který se vztahuje kvóta B (nazvaný „cukr B"), podléhá, při vyšší produkci oproti cukru, na který se vztahuje kvóta A (nazvaný „cukr A"), dávce. Cukr vyprodukovaný nad kvóty A a B se nazývá „cukr C" a nemůže být prodáván uvnitř Společenství, ledaže by byl zahrnut do kvót A a B následující sezóny.

8. S výjimkou vývozu cukru C se poskytují podle článku 18 nařízení č. 2038/1999 při vývozech mimo Společenství vývozní náhrady vyrovnávající rozdíl mezi cenou na trhu Společenství a cenou na světovém trhu.

9. Množství cukru, na která se mohou vztahovat vývozní náhrady a celková roční částka náhrad, jsou upravena dohodami Světové obchodní organizace (dále jen „dohody WTO"), jejichž účastníkem je Společenství, schválenými rozhodnutím Rady 94/800/ES ze dne 22. prosince 1994[6]. Nejpozději od hospodářského roku 2000/2001 musí být množství vyvezeného cukru s náhradou omezeno na 1 273 500 tun a celková částka náhrad na 499,1 milionů eur, přičemž tato čísla představují snížení o 20 % množství cukru vyvezeného s náhradou a o 36 % celkové částky náhrad oproti číslům za hospodářský rok 1994/1995.

B – *Režim přidružení ZZÚ ke Společenství*

10. Podle čl. 3 odst. 1 písm. s) ES činnost Společenství zahrnuje přidružení ZZÚ za

4 — Úř. věst. L 252, s. 1.

5 — Nařízení Rady týkající se společné organizace trhů v odvětví cukru (Úř. věst. L 177, s. 4).

6 — Rozhodnutí vztahující se k uzavření dohod jménem Evropského společenství s ohledem na oblasti, které jsou v jeho pravomoci, v rámci Uruguayského kola mnohostranných jednání (1986–1994), (Úř. věst. L 336, s. 1)

účelem zvýšení obchodu a společné podpory hospodářského a sociálního rozvoje.

11. Ve smyslu čl. 229 odst. 3 ES a přílohy II smlouvy o ES jsou Aruba a Nizozemské Antily součástí ZZÚ.

12. Podle druhého odstavce článku 182 ES je účelem přidružení podporovat hospodářský a sociální rozvoj ZZÚ a navazovat úzké hospodářské vztahy mezi nimi a Společenstvím jako celkem. Článek 183 odst. 1 ES stanoví, že členské státy uplatňují při obchodních stycích se ZZÚ stejné zacházení, jaké si vzájemně poskytují na základě Smlouvy.

13. Na základě článku 187 ES přijala Rada několik rozhodnutí stanovujících podrobnosti a postup přidružování ZZÚ ke Společenství. Příslušným rozhodnutím je v tomto případě rozhodnutí Rady 91/482/EHS ze dne 25. července 1991 [7], které je podle svého čl. 240 odst. 1 použitelné na období deseti let od 1. března 1990.

14. Různá ustanovení tohoto rozhodnutí byla změněna rozhodnutím Rady 97/803/ES ze dne 24. listopadu 1997, kterým bylo částečně změněno rozhodnutí 91/482 [8]. Kromě toho Rada dne 25. února 2000 prodloužila platnost tohoto rozhodnutí do 28. února 2001 [9].

15. Podle čl. 101 odst. 1 rozhodnutí ZZÚ mohou být produkty původem ze ZZÚ dováženy do Společenství bez dovozních cel. Článek 102 uvedeného rozhodnutí dále stanoví, že „[a]niž je dotčen [článek] 108b, Společenství nepoužije na dovoz produktů původem ze ZZÚ množstevní omezení ani opatření s rovnocenným účinkem". (*neoficiální překlad*)

16. Článek 108 odst. 1 první odrážka rozhodnutí ZZÚ odkazuje na přílohu II tohoto rozhodnutí (dále jen „příloha II") zejména za účelem definice pojmu „produkty původem z nějakého území". Podle článku 1 této přílohy je produkt považován za původem ze ZZÚ, ze Společenství nebo ze zemí Afriky, Karibské oblasti a Tichomoří (dále jen „státy AKT"), pokud tam byl zcela získán nebo dostatečně zpracován.

7 — Rozhodnutí vztahující se k přidružení zámořských zemí a území k Evropskému hospodářskému společenství (Úř. věst. L 263, s. 1).

8 — Úř. věst. L 329, s. 50 (dále jen s rozhodnutím 91/482, „rozhodnutí ZZÚ").

9 — Viz rozhodnutí 2000/169/ES (Úř. věst. L 55, s. 67).

17. Článek 3 odst. 3 přílohy II stanoví seznam úprav a zpracování považovaných za nedostatečné k tomu, aby produktu pocházejícímu zejména ze ZZÚ byla udělena povaha produktu původem z tohoto území.

18. Článek 6 odst. 2 přílohy II nicméně stanoví: „[p]okud jsou produkty, které byly zcela získány ve Společenství nebo ve státech AKT, upraveny nebo zpracovány v ZZÚ, jsou považovány za zcela získány v ZZÚ". Jde o pravidla zvaná „kumulace původu z ES/ZZÚ a AKT/ZZÚ". (*neoficiální překlad*)

19. Podle čl. 6 odst. 4 přílohy II jsou tato pravidla kumulace původu z ES/ZZÚ a AKT/ZZÚ použitelná „na každou úpravu a zpracování provedené v ZZÚ, včetně činností uvedených v čl. 3 odst. 3". (*neoficiální překlad*)

20. Rozhodnutí 97/803 ovšem omezilo použití pravidel kumulace a vložilo do rozhodnutí 91/482 článek 108b. Odstavec 1 tohoto článku stanoví, že „kumulace původu z AKT/ZZÚ uvedená v článku 6 přílohy II je připuštěna pro roční množství 3 000 tun cukru". Rozhodnutí 97/803 nicméně neomezilo použití pravidla kumulace původu z ES/ZZÚ.

II – Sporná ochranná opatření

21. Článek 109 odst. 1 rozhodnutí ZZÚ opravňuje Komisi přijmout „nezbytná ochranná opatření" ve dvou případech. Prvním případem je situace, kdy „použití [rozhodnutí ZZÚ] způsobuje vážná narušení v odvětví hospodářské činnosti Společenství nebo jednoho nebo několika členských států nebo ohrožuje jejich vnější finanční stabilitu". Druhým případem je pak situace, kdy „vzniknou obtíže, které by mohly vést ke zhoršení situace v odvětví činnosti Společenství nebo regionu Společenství". (*neoficiální překlad*)

22. V těchto dvou případech musí Komise na základě čl. 109 odst. 2 rozhodnutí zvolit „opatření, která přinášejí nejmenší narušení fungování přidružení a Společenství". Mimoto „[t]ato opatření nesmí mít dosah překračující dosah striktně nezbytný pro vyřešení obtíží, které se objevily". (*neoficiální překlad*)

23. Dne 15. listopadu 1999 přijala Komise na základě článku 109 rozhodnutí ZZÚ nařízení (ES) č. 2423/1999, kterým se zavádí ochranná opatření týkající se cukru pod

kódem KN 1701 a směsí cukru a kakaa pod kódy KN 1806 10 30 a 1806 10 90 původem ze ZZÚ [10].

24. Preambule tohoto rozhodnutí uvádí:

„(1) V posledních měsících se objevily obtíže, které v sobě obsahovaly nebezpečí významného zhoršení situace v odvětví cukru ve Společenství; tyto obtíže vznikly kvůli velkému zvýšení dovozu cukru s kumulací původu z ES/ZZÚ od roku 1997, jakož i ve formě směsí cukru a kakaa [...] původem ze zámořských zemí a území [...];

(2) tento dovoz přináší nebezpečí významného zhoršení fungování společné organizace trhu v odvětví cukru ve Společenství a velmi nepříznivých účinků pro subjekty Společenství v odvětví cukru;

(3) fungování organizace trhu může být velice destabilizované; spotřeba cukru na trhu Společenství je stálá; jakýkoliv dovoz cukru do Společenství za cenu nižší, než je intervenční cena, přesouvá tedy na vývoz odpovídající množství cukru vyrobeného ve Společenství, které nemůže jít na odbyt na tomto trhu; náhrady za tento cukr jsou placeny z rozpočtu Společenství (k tomuto dni přibližně 520 EUR za tunu). Objem vývozu s náhradami je omezen dohodami GATT: tento dovoz tak snižuje možnost vyvážet cukr v rámci kvót; řešením by pak muselo být snížení produkčních kvót Společenství;

(4) hospodářským subjektům Společenství v odvětví cukru tak hrozí škoda díky nárůstu tohoto dovozu. Společná organizace trhu (SOT) cukru je totiž charakterizována jednak zásadou samofinancování, k tíži producentů cukru ve Společenství, zásadou odbytu přebytků cukru vyprodukovaných ve Společenství – zejména pomocí vývozních náhrad – a jednak minimální cenou, kterou musejí evropští producenti cukru zaplatit za řepu, která je jeho prvotní surovinou. Pokud dojde ke zvýšenému dovozu cukru v nezpracovaném stavu nebo ve formě výrobků s vysokou koncentrací cukru za ceny nižší, než jsou ceny, za které mohou prodávat producenti Společenství srovnatelné produkty, destabilizuje tento dovoz významně činnost podniků ve Společenství; které nejsou schopny konkurovat takto dovezeným produktům z důvodu omezení učiněných ve prospěch zemědělců v rámci společné zemědělské politiky;

10 — Úř. věst. L 294, s. 11.

(5) zvýšení objemu vývozu s náhradami může obsahovat mimo jiné nebezpečí navýšení jednotných výdajů na vývoz cukru v rámci kvóty, a v důsledku toho příspěvku na produkci odváděného producenty cukru ve Společenství". *(neoficiální překlad)*

25. Komise tedy rozhodla podřídit dovoz cukru s kumulací původu z ES/ZZÚ minimální ceně. Článek 1 odst. 1 nařízení č. 2423/1999 stanoví:

„[P]ropuštění produktů pod kódy KN 1701 s kumulací původu z ES/ZZÚ, osvobozených od dovozních cel do volného oběhu ve Společenství podléhá podmínce, že dovozní cena zahrnující průvodní dokumenty, samotné zboží, doložku CIF [...], nebude nižší než intervenční cena použitelná pro dotčené produkty." *(neoficiální překlad)*

26. Co se týče směsí cukru a kakaa pod kódy KN 1806 10 30 a 1806 10 90 (dále jen „směsi"), Komise rozhodla, že jejich propuštění do volného oběhu ve Společenství podléhá kontrole Společenství podle podmínek stanovených v článku 308d nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 [11], ve znění nařízení Komise (ES) č. 1427/97 ze dne 13. července 1997 [12].

27. Nařízení č. 2423/1999 bylo podle svého článku 3 použitelné od 16. listopadu 1999 do 29. února 2000.

28. Dne 29. února 2000 přijala Komise rovněž na základě článku 109 rozhodnutí ZZÚ nařízení (ES) č. 465/2000, kterým se zavádějí ochranná opatření na dovoz produktů z cukru s kumulací původu z ES/ZZÚ ze zámořských zemí a území [13].

29. Preambule tohoto předpisu uvádí:

„(1) Komise konstatovala, že dovoz cukru (kód KN 1701) a směsí [...] pocházející

11 — Nařízení Komise ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 253, s. 1; Zvl. vyd. 02/06, s. 3).

12 — Úř. věst. L 196, s. 31; Zvl. vyd. 02/08, s. 316. Řízení stanovené v článku 308d tohoto předpisu vyžaduje po členských státech, aby „předkládaly Komisi jednou měsíčně nebo v častějších intervalech [...] podrobnosti o množství produktů propuštěných do volného oběhu, kterým byl poskytnut během předcházejících měsíců preferenční celní režim".

13 — Úř. věst. L 56, s. 39.

ze [ZZÚ] se od roku 1997 velmi zvýšil, zejména pokud jde o dovoz kumulující původ z ES/ZZÚ. Tento dovoz se zvýšil z 0 tun v roce 1996 na více než 48 000 tun v roce 1999 [...].

[...]

(4) Obtíže se objevily v posledních letech na trhu cukru Společenství. Tento trh je trhem přebytkovým. Spotřeba cukru je stálá, na úrovni kolem 12,7 milionů tun. Produkce se nachází mezi 16,7 a 17,8 miliony tun. Jakýkoliv dovoz cukru do Společenství tedy přesouvá na vývoz množství odpovídající množství cukru Společenství, které nemůže jít na odbyt na tomto trhu; náhrady pro tento cukr – v rámci určitých kvót – jsou placeny z rozpočtu Společenství (k tomuto dni kolem 520 eur za tunu). Objem vývozu s náhradami je nicméně omezen dohodou o zemědělství uzavřenou v rámci Uruguayského kola a snížen z 1 555 600 tun za hospodářský rok 1995/1996 na 1 273 500 tun za hospodářský rok 2000/2001.

(5) Tyto obtíže mohou velmi destabilizovat SOT (společná organizace trhu) s cukrem. Pro hospodářský rok 2000/2001, který začíná 1. července 2000, bylo podle nejopatrnějších odhadů v současnosti dostupných zamýšleno snížit kvóty producentům Společenství o přibližně 500 000 tun [...]. Jakýkoliv dodatečný dovoz cukru a produktů s velkou koncentrací cukru pocházejících ze ZZÚ si vyžádá významnější snížení kvót producentům Společenství, a tedy větší ztrátu jistoty jejich příjmů."

30. Komise se tedy rozhodla omezit kumulaci původu z ES/ZZÚ uvedenou v článku 6 přílohy II rozhodnutí ZZÚ na množství 3 340 tun cukru pro cukr a směsi.

31. Nařízení č. 465/2000 bylo podle svého článku 3 použitelné od 1. března do 30. září 2000.

32. Dne 29. září 2000 Komise přijala, stále na základě článku 109 rozhodnutí ZZÚ, nařízení (ES) č. 2081/2000, kterým se prodlužuje používání ochranných opatření na dovoz produktů z cukru s kumulací původu z ES/ZZÚ ze zámořských zemí a území [14].

14 — Úř. věst. L 246, s. 64.

33. Preambule tohoto předpisu uvádí:

„(1) Komise konstatovala, že dovoz cukru (kód KN 1701) a směsí [...] pocházejících z [ZZÚ] se od roku 1997 do roku 1999 velmi zvýšil [...]. Tento dovoz se zvýšil z 0 tun v roce 1996 na více než 53 000 tun v roce 1999 [...].

[...]

(4) Obtíže se objevily v posledních letech na trhu cukru Společenství. Tento trh je trhem přebytkovým. Spotřeba cukru je stálá, na úrovni kolem 12,8 milionů tun ročně. Produkce, na kterou se vztahuje kvóta, je kolem 14,3 milionů tun ročně. Jakýkoliv dovoz cukru do Společenství tedy přesouvá na vývoz množství odpovídající množství cukru Společenství, které nemůže jít na odbyt na tomto trhu; náhrady pro tento cukr – v rámci určitých kvót – jsou placeny z rozpočtu Společenství (k tomuto dni kolem 520 eur za tunu). Objem vývozu s náhradami je nicméně omezen dohodou o zemědělství uzavřenou v rámci Uruguayského kola [...] a snížen z 1 555 600 tun za hospodářský rok 1995/1996 na 1 273 500 tun za hospodářský rok 2000/2001.

(5) Tyto obtíže mohou velmi destabilizovat SOT (společná organizace trhu) s cukrem. Pro hospodářský rok 2000/2001, se Komise rozhodla snížit kvóty producentům Společenství o přibližně 500 000 tun [...]. Jakýkoliv dodatečný dovoz cukru a produktů s velkou koncentrací cukru pocházejících ze ZZÚ si vyžádá významnější snížení kvót producentům Společenství, a tedy větší ztrátu jistoty jejich příjmů."

(6) V důsledku toho existují obtíže, které v sobě obsahují nebezpečí zhoršení situace v odvětví činnosti Společenství [...]." (*neoficiální překlad*)

34. Komise tedy omezila kumulaci původu z ES/ZZÚ na 4 848 tun cukru pro cukr a směsi.

35. Podle svého článku 3 bylo nařízení č. 2081/2000 použitelné od 1. října 2000 do 28. února 2001.

III – Řízení a návrhová žádání účastníků

36. Návrhy došlými kanceláři Soudního dvora dne 29. ledna 2000 (C-26/00), 12. května 2000 (C-180/00) a 6. prosince 2000 (C-452/00) podalo Nizozemské království žaloby proti nařízením č. 2423/1999, č. 465/2000 a č. 2081/2000 (dále jen „napadená nařízení" nebo „sporná nařízení").

37. Nizozemské království navrhuje, aby Soudní dvůr tato nařízení zrušil a uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

38. Komise jako žalovaná a Španělské království jako vedlejší účastník navrhují žaloby zamítnout a uložit Nizozemskému království náhradu nákladů řízení. Francouzská republika, které bylo povoleno vedlejší účastenství na podporu Komise ve věci C-180/00, nepředložila vyjádření.

IV – K žalobám

39. Ve všech třech věcech uvádí nizozemská vláda tytéž tři žalobní důvody:

— porušení čl. 109 odst. 1 rozhodnutí ZZÚ;

— porušení čl. 109 odst. 2 rozhodnutí ZZÚ, a

— porušení povinnosti uvést odůvodnění stanovená článkem 253 ES.

40. Ve věcech C-180/00 a C-452/00 uvádí Nizozemské království dodatečný žalobní důvod vycházející ze zneužití pravomoci.

41. Nejprve přezkoumám žalobní důvody týkající se porušení ustanovení článku 109 rozhodnutí ZZÚ (body A a B), poté žalobní důvod vycházející ze zneužití pravomocí (bod C) a nakonec žalobní důvod týkající se povinnosti uvést odůvodnění (bod D).

A – *K prvnímu žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení čl. 109 odst. 1 rozhodnutí ZZÚ*

42. Ve svém prvním žalobním důvodu nizozemská vláda tvrdí, že Komise se dopustila zjevně nesprávného posouzení, když měla za to, že podmínky stanovené v čl. 109 odst. 1 rozhodnutí ZZÚ byly v tomto případě splněny. Tento žalobní důvod obsahuje šest částí, které postupně prozkoumám.

43. Úvodem je třeba krátce připomenout rozsah přezkumu, který může být vykonáván ohledně rozhodnutí přijatého podle článku 109 rozhodnutí ZZÚ.

44. Podle ustálené judikatury mají orgány Společenství rozsáhlou posuzovací pravomoc při uplatňování článku 109 rozhodnutí ZZÚ [15]. Tato pravomoc se netýká pouze potřeby a možnosti zasahovat z titulu tohoto ustanovení [16], ale i povahy a dosahu opatření, která mají být přijata [17].

45. Jak jsem ostatně uvedl [18], přiznání takové pravomoci je odůvodněno skutečností, že pro uplatnění článku 109 rozhodnutí ZZÚ musí orgány zpravidla rozhodovat o rozdílných zájmech a provádět volbu politiky spadající do jejich odpovědnosti [19]. Tato diskreční pravomoc tedy odpovídá politické odpovědnosti, kterou článek 109 rozhodnutí ZZÚ svěřuje orgánům Společenství [20].

46. Podle judikatury přiznání takové pravomoci znamená omezení soudního přezkumu. Soudní dvůr má totiž za to, že v tomto případě se soudní přezkum musí omezit na prověření dodržení procesních pravidel

15 — Viz zejména rozsudky ze dne 11. února 1999, Antillean Rice Mills a další v. Komise (C-390/95 P, Recueil, s. I-769, bod 48), a ze dne 22. listopadu 2001, Nizozemsko v. Rada (C-110/97, Recueil, s. I-8763, body 61 a 62, a C-301/97, Recueil, s. I-8853, body 73 a 74).

16 — Viz rozsudky Soudu ze dne 14. září 1995, Antillean Rice Mills a další v. Komise (T-480/93 a T-483/93, Recueil, s. II-2305, bod 122), potvrzený výše uvedeným rozsudkem Soudního dvora Antillean Rice Mills a další v. Komise, a ze dne 10. února 2000, Nederlandse Antillen v. Komise (T-32/98 a T-41/98, Recueil s. II-201, bod 78).

17 — Viz zejména výše uvedený rozsudek Nizozemsko v. Rada (C-110/97, bod 92, a uvedené odkazy).

18 — Viz mé stanovisko ve věci Rica Foods v. Komise (C-40/03 P a C-41/03 P, probíhající před Soudním dvorem, body 44, 45 a 50).

19 — Viz například výše uvedené rozsudky ze dne 8. února 2000, Emesa Sugar (C-17/98, Recueil, s. I-675, bod 53), a Nizozemsko v. Rada (C-110/97, bod 63, a C-310/97, body 64 až 68 a 75).

20 — Viz rovněž v tomto smyslu k jiným předpisům Společenství rozsudky ze dne 21. února 1990, Wuidart a další (C-267/88 až C-285/88, Recueil, s. I-435, bod 14); ze dne 26. června 1990, Zardi (C-8/89, Recueil, s. I-2515, bod 11), a Soudu ze dne 5. června 1996, NMB France a další v. Komise (T-162/94, Recueil, s. II-427, bod 70).

a pravidel týkajících se odůvodnění, věcné správnosti skutkových zjištění, na jejichž základě byla provedena zpochybňovaná volba, a neexistence zjevně nesprávného posouzení nebo neexistence zneužití pravomoci [21].

47. Jak zdůraznil generální advokát Poiares Maduro [22], omezení se tedy nevztahuje na rozsah soudního přezkumu, neboť ve všech případech přezkum souvisí s různými vadami uvedenými v článku 230 ES, a sice s nedostatkem příslušnosti, porušením podstatných formálních náležitostí, porušením právního předpisu a zneužitím pravomoci. Omezení se týká spíše *rozsahu* přezkumu v tom smyslu, že soud se omezí na prověření neexistence zjevných porušení a zjevných pochybení při dodržení použitelného práva a při posouzení relevantních skutečností.

48. Po těchto slovech se mi zdá, že rozsah soudního přezkumu se různí podle toho, zda jde o diskreční pravomoc politické povahy nebo o diskreční pravomoc technické povahy [23]. Ve skutečnosti, přestože v obou případech je soudní přezkum jasně omezen na „zjevné pochybení", zdá se mi s ohledem na judikaturu, že soudní přezkum je podporován méně, jestliže, jako v tomto případě, dotčený akt je výsledkem výkonu diskreční pravomoci politické povahy některým orgánem.

49. Ve světle těchto zásad je tedy třeba zkoumat vytýkané skutečnosti, které uvádí nizozemská vláda.

50. V první části žalobního důvodu nizozemská vláda tvrdí, že množství cukru a směsí dovážených ze ZZÚ neodůvodňuje přijetí ochranných opatření ve smyslu článku 109 rozhodnutí ZZÚ. Na základě statistik vypracovaných Statistickým úřadem Evropských společenství (Eurostat) vysvětluje, že v roce 1999 dosáhl dovoz cukru 51 618,3 tun a dovoz směsí 18 021,9 tun. Tato množství jsou však nepatrná, srovnáme-li je s ostatními údaji. Tedy:

— podle odhadu Nederlands Economisch Instituut (Nizozemský ekonomický institut) z roku 1997 dosahovala maxi-

21 — Viz jako nedávný příklad rozsudek ze dne 8. května 2003, Itálie a SIM 2 Multimedia v. Komise (C-328/99 a C-399/00, Recueil, s. I-4035, bod 39). V přesně vymezené sféře článku 109 rozhodnutí ZZÚ Soudní dvůr užívá zpravidla odlišnou formulaci. Uvádí, že: „při takové pravomoci přísluší soudu Společenství, aby se omezil na přezkum, zda výkon této pravomoci nevykazuje zjevné pochybení nebo zneužití pravomoci, nebo zda instituce Společenství zjevně nepřekročily hranice své diskreční pravomoci" (viz zejména výše uvedené rozsudky ze dne 11. února 1999, Antillean Rice Mills a další v. Komise, bod 48, a Nizozemsko v. Rada (C-110/97, body 61 a 62, a C-301/97, body 73 a 74). Tato formulace se mi však zdá méně přesná než ta, která je uvedena v bodě 46 tohoto stanoviska, neboť neuvádí kontrolu některých skutečností, jako je věcná správnost skutkových zjištění nebo dodržování jednacího řádu a uvedení odůvodnění. Kromě toho není jasně viditelný rozdíl mezi případem „zjevného pochybení" a případem, kdy instituce „zjevně překročila hranice své diskreční pravomoci".

22 — Stanovisko ve věci Komise v. max.mobil (C-141/02 P, probíhající před Soudním dvorem, body 77 a 78).

23 — K tomuto rozlišení viz stanovisko ve věci Rica Foods v. Komise (C-40/03 P a C-41/03 P, probíhající před Soudním dvorem, body 45 až 49).

mální kapacita vývozu ze ZZÚ objemu 100 000 až 150 000 tun,

— celková produkce cukru ve Společenství se pohybuje mezi 16,7 a 17,8 miliony tun, takže sporné dovozy představují pouze 0,4 % produkce Společenství, a

— preferenční dovozy cukru původem ze států AKT a z Indie dosahují 1,7 milionu tun a 279 000 tun, takže sporné dovozy představují pouze 3 % těchto preferenčních dovozů.

51. Nizozemská vláda se domnívá, že sporná množství tedy nemohou představovat nebezpečí narušení společné organizace trhu s cukrem ve smyslu čl. 109 odst. 1 rozhodnutí ZZÚ.

52. Tuto první výtku zkoumal již určitým způsobem Soudní dvůr ve výše uvedeném rozsudku Emesa Sugar.

53. Je známo, že v této věci byla Soudnímu dvoru předložena žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se posouzení platnosti ustanovení rozhodnutí 97/803, které zavádí kvótu 3 000 tun pro cukr s kumulací původu z AKT/ZZÚ [24]. Předkládající soud se zejména ptal, zda přijetí této kvóty odůvodněné hrozbou, kterou představuje volný přístup produktů ze ZZÚ a zachování pravidla kumulace původu z AKT/ZZÚ, pro společnou organizaci trhu s cukrem [25], je slučitelné se zásadou proporcionality [26]. V tomto ohledu žalobkyně v původním řízení výslovně upozornila Soudní dvůr na skutečnost, že dovozy cukru ze ZZÚ jsou nepatrné, neboť představují za celé ZZÚ méně než 4 % preferenčních dovozů pocházejících zejména ze států AKT [27].

54. K tomuto tvrzení nepřihlédl generální advokát Ruiz-Jarabo Colomer, který ve svém stanovisku uvedl [28]:

„[...] Jak naznačují informace poskytnuté Komisí [...], rovnováha evropského trhu s cukrem je v současné době nejistá. V důsledku uvalení kvót dosahuje produkce cukru z cukrové řepy ve Společenství 13,4 milionů tun, což přesahuje množství cukru spotřebované ve Společenství, které je přibližně 12,7 milionů tun. Kromě toho Spole-

24 — Viz bod 20 tohoto stanoviska.
25 — Viz rozhodnutí 97/803 (sedmý bod odůvodnění).
26 — Výše uvedený rozsudek Emesa Sugar (bod 51).
27 — Tamtéž (bod 52).
28 — Body 86 až 88.

čenství dováží z AKT 1,3 milionu tun třtinového cukru, aby reagovalo na zvláštní poptávku po tomto druhu cukru. Jinak je z důvodu dohod uzavřených v rámci Světové obchodní organizace (WTO) Společenství povinno povolit dovoz 400 000 tun cukru ze třetích zemí.

Jelikož celková poptávka po cukru ve Společenství je nižší než nabídka, je část cukru, který je k dispozici, určena na vývoz. Z důvodu značného rozdílu mezi cenovou úrovní na světovém trhu a na trhu Společenství (ta představuje přibližně 300 % ceny na světovém trhu) musí být tento prodej dotován formou vývozních náhrad. Výše těchto náhrad je v současné době 470 eur za tunu. Stejně tak maximální množství cukru, které může být předmětem dotovaného vývozu, bylo podnětem pro vznik dohod v rámci WTO. V následujících letech bude tento strop snížen o 20 %.

[...]

[Vezmeme-li v úvahu tyto skutečnosti], nemyslím si, že řešení přijaté Radou by bylo nepřiměřené. Výše uvedená čísla ukazují, že [...] trh Společenství je přebytkový a že rovnováhy lze dosáhnout pouze díky dotovaným vývozům. Každé dodatečné množství cukru vstupující na tento trh by nutilo orgány Společenství ke zvýšení částky vývozních dotací (ve výše uvedených mezích) nebo ke snížení kvót evropských producentů. Společná organizace trhu s cukrem by v každém případě utrpěla vážné poškození, které by bylo v rozporu s cíli společné zemědělské politiky."

55. Soudní dvůr s touto úvahou souhlasil, neboť v bodě 56 rozsudku Emesa Sugar rozhodl:

„[...] ze spisu vyplývá, že k datu rozhodnutí 97/803 jednak existoval přebytek produkce řepného cukru ve Společenství ve srovnání s množstvím spotřebovaným ve Společenství, k němuž se připočetl dovoz třtinového cukru původem ze států AKT jako reakce na zvláštní poptávku po tomto produktu, a závazek Společenství dovézt určité množství cukru ze třetích zemí na základě dohod uzavřených v rámci WTO. Krom toho bylo Společenství rovněž povinno dotovat vývoz cukru formou vývozních náhrad a v mezích dohod uzavřených v rámci WTO. Za těchto podmínek se Rada mohla právem domnívat, že každé dodatečné množství cukru, i *když z pohledu produkce ve Společenství minimální*, vstupující na trh Společenství, bude

nutit orgány Společenství zvýšit částku vývozních dotací [...] nebo snížit kvóty evropských producentů, což by narušilo společnou organizaci trhu s cukrem [...] a bylo v rozporu s cíli společné zemědělské politiky" [29].

56. Je nutno dodat, že v roce 1997 při přijímání rozhodnutí 97/803 dosáhl dovoz cukru původem ze zemí ZZÚ 10 372,2 tun a směsí 877,7 tun [30].

57. V okamžiku přijetí sporných nařízení v roce 1999 dosáhl tentýž dovoz 53 519,9 tun a 14 020 tun [31].

58. Za těchto podmínek není jasné, jak by bylo možné přijmout argument nizozemské vlády. Vzhledem k tomu totiž, že Soudní dvůr v únoru 2000 usoudil, že dovoz cukru v řádech 10 000 tun představuje nebezpečí narušení společné organizace trhu s cukrem, je v projednávaném případě tím spíše třeba mít za to, že se Komise nedopustila žádného zjevně nesprávného posouzení, když se domnívala, že pětkrát až patnáctkrát vyšší dovozy představují „obtíže" a nebezpečí „poškození" pro tuto společnou organizaci trhu.

59. Druhá část žalobního důvodu se týká výhradně nařízení č. 2423/1999 [32]. Nizozemská vláda napadá tvrzení, podle něhož se cukr a směsi původem ze ZZÚ prodávaly ve Společenství za nižší cenu, než je intervenční cena (pokud jde o cukr) nebo cena používaná producenty Společenství (pokud jde o směsi a o srovnatelné produkty). Tvrdí, že Komise nepředložila ani nejmenší náznak důkazu této skutkové okolnosti.

60. Je pravda, jak zdůrazňuje Nizozemské království, že Komise neprokázala, že dovozy cukru a směsí původem ze ZZÚ se uskutečňovaly za nižší ceny, než jsou intervenční ceny na trhu Společenství. Pokud jde o cukr, uvedla ve své žalobní odpovědi [33], že v tomto ohledu vycházela z „podezření". A pokud jde o směsi, ze spisu vyplývá, že vycházela z informací shromážděných od hospodářských subjektů Společenství [34], informací,

29 — Kurzíva doplněna autorem tohoto stanoviska.

30 — Statistiky Eurostatu týkající se vývozů produktů s kódy KN 1806 10 30, 1806 10 90 a 1701 ze ZZÚ do Společenství v letech 1991-2000 (příloha písemného vyjádření vedlejšího účastníka Španělského království ve věcech C-26/00, C-180/00 a C-452/00).

31 — Tamtéž.

32 — Viz žaloba ve věci C-26/00 (bod 52).

33 — Body 5, 7 a 26.

34 — Viz dokumenty nazvané „Offres produits d'Aruba" a „Listado de preparaciones" (přílohy 3a a 3b žaloby ve věci C-26/00).

které Nizozemské království přesto formálně popřelo v průběhu řízení uvedeného v příloze IV rozhodnutí ZZÚ [35].

61. Zdá se mi však, že tento nedostatek, ať je jakkoli závažný, nemůže vést ke zrušení nařízení č. 2423/1999. Z odůvodnění tohoto předpisu a z jeho kontextu [36] totiž vyplývá, že v tomto nařízení se Komise domnívala, že zvýšení sporných dovozů vytvořilo celé série „obtíží".

62. První sérií obtíží je nebezpečí zhoršení fungování společné organizace trhu s cukrem [37]. Komise poznamenává, že v situaci, kdy je spotřeba cukru ve Společenství stálá, nutí vzrůstající dovozy cukru ze ZZÚ zvyšovat stejnou měrou vývozy cukru vyrobeného ve Společenství, tedy dotované vývozy. Objem těchto dotovaných vývozů je tedy omezen dohodami WTO. Sporné dovozy by tedy mohly omezit možnost vyvážet cukr vyrobený ve Společenství a vést nakonec ke snížení produkčních kvót Společenství.

63. Druhou sérií obtíží je škoda, kterou by tyto dovozy mohly způsobit hospodářským subjektům Společenství v odvětví cukru [38]. Komise vysvětluje, že jsou-li dovozy cukru ze ZZÚ uskutečňovány za ceny nižší, než jsou intervenční ceny, nejsou již producenti Společenství schopni těmto cenám konkurovat, neboť oni sami jsou nuceni platit minimální cenu za surovinu svých produktů, tedy za cukrovou řepu [39]. Navíc by mohly sporné dovozy vést ke zvýšení objemu dotovaných vývozů, a vyvolat tak zvýšení nákladů spojených s těmito dovozy, tedy zvýšení, které se následně projeví zvýšením příspěvků na produkci odváděných producenty Společenství [40].

64. Z toho vyplývá, že skutečnost, že dovozy cukru a směsí původem ze ZZÚ uskutečněné za cenu nižší, než byla intervenční cena, představují pouze jeden z prvků odůvodňujících přijetí nařízení č. 2423/1999.

65. Za těchto podmínek se mi zdá, že druhá část žalobního důvodu je nerelevantní. I za předpokladu, že sporné dovozy nebyly uskutečňovány za cenu nižší než intervenční cena, a že Komise se tedy v tomto bodě dopustila pochybení, je totiž ochranné opatření stanovené nařízením č. 2423/1999 stále

35 — Viz například dopis adresovaný Komisi stálým zastoupením Nizozemska u Evropské unie dne 2. července 1999 (příloha 4 žaloby ve věci C-26/00).

36 — Viz zejména sdělení Komise ze dne 23. června 1999 a vysvětlení nizozemské vlády k úvahám Rady o ochranných opatřeních přijatých nařízením č. 2423/1999 (respektive přílohy 2 a 5a žaloby ve věci C-26/00).

37 — Nařízení č. 2423/1999 (druhý a třetí bod odůvodnění).

38 — Tamtéž (druhý bod odůvodnění).

39 — Tamtéž (čtvrtý bod odůvodnění).

40 — Tamtéž (pátý bod odůvodnění).

odůvodněno v každém případě skutečností, že bylo nebezpečí, že tyto dovozy přinutí orgány zvýšit objem dotovaných vývozů nebo snížit kvóty evropských producentů, což podle výše uvedeného rozsudku Emesa Sugar [41] představuje narušení společné organizace trhu s cukrem.

66. Na základě toho se domnívám, že druhá část žalobního důvodu musí být zamítnuta.

67. Třetí část se týká tvrzení Komise, podle něhož dovozy cukru a směsí původem ze ZZÚ nutí orgány, aby stejnou měrou zvýšily vývozy cukru vyrobeného ve Společenství.

68. Nizozemská vláda zdůrazňuje, že jak produkce, tak spotřeba cukru ve Společenství se mění z roku na rok, takže by nebylo správné tvrdit, jak to činí Komise, že každý dodatečný dovoz cukru „přesouvá na vývoz odpovídající množství cukru vyrobeného ve Společenství, které nemůže jít na odbyt na tomto trhu" [42]. V každém případě, i kdyby tomu tak bylo, není jisté, že dotyčné vývozy jsou dotovanými vývozy, jak to tvrdí Komise v napadených nařízeních.

69. Pokud jde o směsi, Nizozemské království dodává, že společná organizace trhu s cukrem nemůže být narušena dovozy těchto produktů, neboť podle čl. 1 odst. 1 nařízení č. 2038/1999 kakao nepatří do uvedené společné organizace.

70. V tomto ohledu je potřeba připomenout, že trh Společenství s cukrem je trhem přebytkovým: produkce cukru A a B ve Společenství, tedy cukru, který může být prodán na trhu Společenství, a na který se vztahují vývozní náhrady, již převyšuje spotřebu cukru ve Společenství [43]. Kromě toho, jak zdůraznil Soudní dvůr ve výše uvedeném rozsudku Emesa Sugar [44], Společenství je povinno dovézt určité množství cukru ze třetích zemí ve smyslu dohod WTO.

41 — Body 40 a 56.

42 — Nařízení č. 2423/1999 (třetí bod odůvodnění), nařízení č. 465/2000 (čtvrtý bod odůvodnění), a nařízení č. 2081/2000 (čtvrtý bod odůvodnění).

43 — Viz z mnoha zdrojů zvláštní zpráva Účetního dvora č. 20/2000 týkající se správy společné organizace trhů v odvětví cukru společně s odpověďmi Komise (Úř. věst. 2001, C 50, s. 1, diagram 2).

44 — Bod 56.

71. Za těchto podmínek skutečnost, že se produkce a spotřeba cukru ve Společenství může rok od roku mírně měnit, není relevantní. Pokud nebude produkce cukru ve Společenství snížena, zvýší totiž každý dodatečný dovoz cukru kumulujícího původ z ES/ZZÚ přebytek cukru na trhu Společenství a povede ke zvýšení vývozů. Komise se tedy nedopustila zjevně nesprávného posouzení, když usoudila, že každý dodatečný dovoz cukru do Společenství „přesouvá na vývoz odpovídající množství cukru vyrobeného ve Společenství, které nemůže jít na odbyt na tomto trhu“ [45].

72. Podle mého názoru se Komise nedopustila zjevně nesprávného posouzení ani v případě, když uvedla, že tyto vývozy jsou dotovanými vývozy. Jak totiž zdůraznil Soud v bodě 119 svého rozsudku Rica Foods II, lze předpokládat, že vzhledem k přebytkovému stavu na trhu Společenství nahradí cukr původem ze ZZÚ cukr vyrobený ve Společenství, který bude muset být v zájmu zachování rovnováhy společné organizace trhů vyvezen.

73. Pokud jde konkrétněji o směsi, je pravda, že nespadají do společné organizace trhu s cukrem, jak vyplývá z čl. 1 odst. 1 nařízení č. 2038/1999. Nicméně v rozporu s tím, co tvrdí nizozemská vláda, nemůže tato okolnost prokázat, že dovozy směsí původem ze ZZÚ nepředstavují žádné nebezpečí pro fungování společné organizace trhu v odvětví cukru.

74. Je totiž nepochybné, že tyto směsi obecně obsahují vysoký podíl cukru, takže sporné dovozy mohou ovlivnit možnost producentů Společenství prodat cukr výrobcům těchto směsí. Kromě toho se zdá, že Komise v minulosti již přijala opatření na snížení nebezpečí, které může pro společnou organizaci trhu s cukrem představovat zvýšení dovozů produktů s vysokým obsahem cukru, v případě osvěžujících nápojů [46].

75. Vezmeme-li v úvahu tyto skutečnosti, musí být třetí část žalobního důvodu rovněž zamítnuta.

45 — Nařízení č. 2423/1999 (třetí bod odůvodnění), nařízení č. 465/2000 (čtvrtý bod odůvodnění), a nařízení č. 2081/2000 (čtvrtý bod odůvodnění).

46 — Viz zejména dohoda formou výměny dopisů mezi Evropským společenstvím na jedné straně a Švýcarskou konfederací na druhé straně o protokolu č. 2 dohody mezi Evropským hospodářským společenstvím a Švýcarskou konfederací (Úř. věst. L 76, s. 12; Zvl. vyd. 02/09, s. 369).

76. Ve čtvrté části žalobního důvodu nizozemská vláda tvrdí, že sporné dovozy nepředstavují žádný problém, pokud jde o povinnosti vyplývající pro Společenství z dohod WTO. Na základě usnesení předsedy Soudu ze dne 30. dubna 1999, Emesa Sugar v. Komise [47] podotýká, že Společenství má jasně postačující prostor na zvyšování dovozů cukru a směsí původem ze ZZÚ až do roku 2000.

77. Podle mého názoru nelze tuto čtvrtou výtku přijmout.

78. Úvodem je třeba zdůraznit, že dohody WTO, ačkoli skutečně obsahují omezení dotovaných vývozů, nezahrnují nicméně žádnou povinnost vyčerpat toto povolené množství. Cílem dohod WTO je totiž postupně snižovat dotované vývozy. Za těchto podmínek se domnívám, že Komise se mohla jednoduše rozhodnout, aniž by se dopustila zjevně nesprávného posouzení omezit dovozy cukru s kumulací původu z ES/ZZÚ, dokonce i za předpokladu, že dodatečné vývozy, způsobené těmito dovozy, nedosáhnou stropu stanoveného dohodami WTO [48].

79. Dále, jak bylo zmíněno, Soudní dvůr v uvedeném rozsudku Emesa Sugar rozhodl, že s ohledem na přebytkový stav na trhu Společenství a na závazky Společenství každý dodatečný dovoz cukru může narušit fungování společné organizace trhu s cukrem, neboť by orgány byly nuceny zvýšit částku vývozních dotací (v mezích stropu stanoveného dohodami WTO) nebo snížit kvóty evropských producentů [49]. I kdyby se tedy prokázalo, že dohody WTO skutečně nabízejí možnost akceptovat sporné dovozy, skutečností zůstává, že nizozemská vláda neprokázala, že by se Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení, když usoudila, že narůstající dovozy cukru a směsí s kumulací původu z ES/ZZÚ představují nebezpečí poškození společné organizace trhu s cukrem [50].

80. Pátá část žalobního důvodu se rovněž týká důsledků sporných dovozů na fungování společné organizace trhu s cukrem. Z tohoto hlediska vyjadřuje nizozemská vláda vážné pochybnosti o skutečnosti, zda Komise, když přijímala nařízení č. 2423/1999 a 465/2000, měla skutečně v úmyslu snížit produkční kvóty, jak v těchto předpisech uvedla. V každém případě se domnívá, že potřeba tohoto snížení nebyla důsledkem sporných dovozů.

47 — T-44/98 R II, Recueil, s. II-1427, bod 107.

48 — Viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 6. prosince 2001 Emesa Sugar v. Rada (T-43/98, Recueil, s. II-3519, body 147 a 148).

49 — Bod 56.

50 — Viz v tomto smyslu rozsudek Rica Foods II (bod 139).

81. Tato pátá výtka musí být zamítnuta pro nedostatek důkazů. Nizozemská vláda totiž nepředložila nic, co by umožnilo stanovit, že Komise neměla v úmyslu snížit produkční kvóty v okamžiku přijetí nařízení č. 2423/1999 a 465/2000.

82. V každém případě události následující po přijetí těchto předpisů spíše oslabují její tvrzení, neboť dne 29. září 2000 Komise skutečně přijala nařízení (ES) č. 2073/2000[51], které nařizovalo snížení produkčních kvót o 498 800 tun u cukru A a B v hospodářském roce 2000/2001. Druhý bod odůvodnění tohoto předpisu upřesňuje, že k tomuto snížení došlo, neboť „[p]ředpovědi pro hospodářský rok 2000/2001 vykazují vývozní zůstatek, který převyšuje maximum stanovené dohodou [WTO] pro tento rok".

83. Konečně v šesté části žalobního důvodu nizozemská vláda tvrdí, že sporné dovozy ve skutečnosti nezpůsobily producentům Společenství škodu. Především vývozní náhrady jsou financovány z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF), tedy z rozpočtu Společenství, nikoli producenty Společenství. Dále, v roce 1999 byl cukr C prodáván producentům ze ZZÚ za téměř dvojnásobnou cenu, než byla cena na světových trzích, což umožnilo producentům Společenství dosáhnout značných zisků. Konečně, Komise nijak neprokázala, že každá tuna cukru dovezená ze ZZÚ vede k odpovídajícímu snížení prodejů uskutečňovaných evropskými producenty.

84. Podle mého názoru nemohou tyto jednotlivé argumenty prokázat, že se Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení, když usoudila, že sporné dovozy mohou mít nepříznivé účinky pro hospodářské subjekty Společenství.

85. Předně, Soudní dvůr[52] a Soud[53] již rozhodly, že situace, za níž je potřebné snížení produkčních kvót, představuje nebezpečí „zhoršení situace v odvětví činnosti Společenství" ve smyslu čl. 109 odst. 1 rozhodnutí ZZÚ, neboť toto snížení ovlivňuje přímo příjmy producentů Společenství.

86. Dále je známo, že podle článku 18 nařízení č. 2038/1999 se mohou na vývozy cukru A a B vztahovat vývozní náhrady.

51 — Nařízení týkající se hospodářského roku 2000/2001, omezení zaručeného množství v rámci režimu produkčních kvót a maximálních předpokládaných zásobovacích potřeb rafinerií v rámci režimu preferenčních dovozů v odvětví cukru (Úř. věst. L 246, s. 38).

52 — Výše uvedený rozsudek Emesa Sugar (body 40 a 56).

53 — Rozsudek Rica Foods II (bod 124).

V rozporu s tvrzením nizozemské vlády jsou tyto náhrady z velké části financovány producenty Společenství prostřednictvím příspěvků na produkci stanovovaných každoročně Komisí [54]. Komise se tedy nedopustila zjevné nesprávného posouzení, když usoudila, že sporné dovozy mohou způsobit zvýšení objemu dotovaných vývozů a následně nárůst příspěvků na produkci odváděných producenty Společenství [55].

87. Pokud jde o prodejní cenu cukru C, nizozemská vláda nepředložila žádný důkaz, který by umožnil Soudnímu dvoru ověřit, zda producenti Společenství prodávali cukr za ceny dvakrát vyšší, než jsou ceny na světových trzích. Nicméně, dokonce i za předpokladu, že tomu tak bylo, nemůže tento důkaz prokázat existenci zjevně nesprávného posouzení ze strany Komise. Skutečnost, že konkrétně někteří producenti mohli dosáhnout značných zisků při prodeji cukru C hospodářským subjektům ze ZZÚ, totiž nemění nic na skutečnosti, že sporné dovozy mohou způsobit narušení fungování celého odvětví tím, že přimějí orgány zvýšit částku vývozních dotací nebo snížit kvóty producentům Společenství.

88. Stejně tak nebylo podle mne nezbytné, aby Komise prokázala, že sporné dovozy způsobily pokles prodeje uskutečněného producenty Společenství. Je zřejmé, že skutečnost, že tyto dovozy mohly vést ke zvýšení částky vývozních dotací nebo ke snížení produkčních kvót, stačila k tomu, aby se Komise domnívala v rámci diskreční pravomoci, kterou jí svěřuje článek 109 rozhodnutí ZZÚ, že se jedná o případ „obtíží", které mohou způsobit „zhoršení situace v odvětví činnosti Společenství" ve smyslu tohoto ustanovení.

89. S ohledem na všechny předcházející úvahy navrhuji tedy Soudnímu dvoru, aby zamítl první žalobní důvod v celém rozsahu.

B – *Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení čl. 109 odst. 2 rozhodnutí ZZÚ*

90. Ve svém druhém žalobním důvodu nizozemská vláda uplatňuje, že Komise

54 — Článek 33 odst. 8 nařízení č. 2038/1999 a čl. 7 odst. 1, nařízení Komise (EHS) č. 1443/82 ze dne 8. června 1982, stanovující způsoby uplatnění režimu kvót v odvětví cukru (Úř. věst. L 158, s. 17) ve znění pozdějších předpisů. Jako příklad nařízení pevně stanovujícího výši příspěvků na produkci viz nařízení Komise (ES) č. 2183/1999 ze dne 14. října 1999, kterým se pro hospodářský rok 1998/1999 stanoví výše příspěvků na produkci a koeficient pro výpočet dodatečného příspěvku v odvětví cukru (Úř. věst. L 267, s. 23) a nařízení Komise (ES) č. 1993/2001 ze dne 11. října 2001 pevně stanovující výši příspěvků na produkci v odvětví cukru na hospodářský rok 2000/2001 (Úř. věst. L 271, s. 15).

55 — Nařízení č. 2423/1999 (pátý bod odůvodnění).

porušila zásadu proporcionality vyjádřenou v čl. 109 odst. 2 rozhodnutí ZZÚ[56]. Tento žalobní důvod se skládá z pěti částí, které postupně přezkoumám.

91. Úvodem je třeba připomenout, že podle zásady proporcionality legalita ochranného opatření podléhá podmínce, že použité prostředky jsou s to uskutečnit legitimní cíl sledovaný dotčenou právní úpravou, a že nejdou nad rámec toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné, přičemž pokud se nabízí volba mezi vícero vhodnými opatřeními, je nutné zvolit nejméně omezující opatření[57].

92. Připomeňme rovněž, že v oblasti, kde, jako v tomto případě, mají orgány Společenství rozsáhlou diskreční pravomoc, může pouze zjevně nepřiměřená povaha opatření ve vztahu k zamýšlenému cíli ovlivnit legalitu takového opatření. Omezení přezkumu Soudního dvora se uplatní zejména, když je Komise přivedena k rozhodování o rozdílných zájmech a provádění volby politiky spadající do její odpovědnosti[58].

93. V první části žalobního důvodu nizozemská vláda tvrdí, že nařízení č. 465/2000 a 2081/2000 neuznávají přednostní postavení produktů původem ze ZZÚ. Připomíná, že podle protokolu č. 8 dohody z Lomé[59] Společenství udělilo státům AKT kvótu přibližně 1,7 milionu tun cukru, který tyto státy mohou vyvézt s celkovým nebo částečným osvobozením od cla a za zaručenou cenu[60]. Omezením sporných dovozů na 3 340 tun, poté na 4 848 tun Komise tedy značně znevýhodnila produkty původem ze ZZÚ před produkty pocházejícími ze zemí AKT, a neuznala tak pořadí priorit členské státy/ZZÚ/státy AKT/třetí země stanovené smlouvou.

56 — Připomínám, že toto ustanovení uvádí: „[...] [M]usí být vybrána přednostně opatření, která přinášejí nejmenší narušení fungování přidružení a Společenství. Tato opatření nesmí mít dosah překračující dosah striktně nezbytný pro vyřešení obtíží, které se objevily." (*neoficiální překlad*)

57 — Viz zejména rozsudky ze dne 13. května 1997, Německo v. Parlament a Rada (C-233/94, Recueil, s. I-2405, bod 54); ze dne 14. července 1998, Safety Hi-Tech (C-284/95, Recueil, s. I-4301, bod 57), a výše uvedené rozsudky Antillean Rice Mills a další v. Komise (bod 52) a Nizozemsko v. Rada (C-110/97, bod 122, a C-301/97, bod 131).

58 — Viz zejména rozsudky ze dne 5. října 1994, Německo v. Rada (C-280/93, Recueil s. I-4973, body 90 a 91); ze dne 17. října 1995, Fishermen's Organisations a další (C-44/94, Recueil, s. I-3115, bod 37); ze dne 19. listopadu 1998, Spojené království v. Rada (C-150/94, Recueil, s. I-7235, bod 87), a výše uvedený Emesa Sugar (bod 53).

59 — Rozhodnutí Rady a Komise 91/400/ESUO, EHS ze dne 25. února 1991 o uzavření čtvrté dohody AKT-EHS (Úř. věst. L 229, s. 1).

60 — Viz zejména články 168 a násl. dohody z Lomé a nařízení Rady (EHS) č. 715/90 ze dne 5. března 1990 o režimu uplatnitelném na zemědělské produkty a na některé zboží pocházející ze zpracování zemědělských produktů původem ze států Afriky, Karibiku a Tichomoří (AKT) nebo zámořských zemí a území (PTOM) (Úř. věst. L 84, s. 85).

94. Je pravdou, že v protokolu č. 8, který je přílohou dohody z Lomé, se Společenství zavázalo vůči zemím AKT nakupovat cukr za zaručené ceny a dovážet určité roční množství cukru (1,7 milionu tun). Tyto dovozy jsou celkově nebo částečně osvobozeny od cla. Kromě toho, aby se nestalo, že se z této záruky stane cár papíru, stanoví článek 213 dohody z Lomé, že ochranné ustanovení obsažené v článku 177 uvedené dohody se neuplatní v rámci protokolu č. 8.

95. Naopak čl. 101 odst. 1 rozhodnutí ZZÚ stanoví, že veškeré produkty původem ze ZZÚ, a tedy v zásadě cukr, se mohou dovážet do Společenství bez dovozního cla. Cukr pocházející ze ZZÚ má tedy přednostní postavení vůči cukru z AKT.

96. Jak však rozhodl Soud ve svém rozsudku Rica Foods II [61], skutečnost, že Komise přijala ochranné opatření ve vztahu k některým produktům pocházejícím ze ZZÚ, nemůže svou povahou toto postavení zpochybnit. Takové opatření je totiž svou povahou výjimečné, dílčí a dočasné. Je třeba dodat, že v tomto případě se napadená nařízení týkají výhradně cukru a směsí s kumulací původu z ES/ZZÚ. Neukládají tedy žádnou horní hranici pro dovozy cukru pocházejícího ze ZZÚ podle obvyklých pravidel o původu, pokud taková produkce existuje.

97. Argument vycházející z porušení přednostního postavení cukru ze ZZÚ tedy musí být zamítnut.

98. Ve druhé části žalobního důvodu nizozemská vláda připomíná, že podle čl. 109 odst. 2 rozhodnutí ZZÚ se Komise, když zamýšlí přijmout ochranné opatření, musí informovat o důsledcích, které by její rozhodnutí mohlo mít na hospodářství ZZÚ a na zúčastněné podniky. V tomto případě však Komise přijala nařízení č. 2423/1999 a 2081/2000, aniž by zvážila negativní důsledky jejich uplatnění pro ZZÚ a dotčený průmysl.

99. Ve skutečnosti z judikatury [62] vyplývá, že „pokud má Komise v úmyslu přijmout ochranná opatření na základě čl. 109 odst. 1 rozhodnutí ZZÚ, musí se informovat, pokud tomu nebrání okolnosti případu,

61 — Bod 205.

62 — Rozsudky ze dne 22. listopadu 2001, Antillean Rice Mills v. Rada (C-451/98, Recueil, s. I-8949, bod 58) a Nederlandse Antillen v. Rada (C-452/98, Recueil s. I-8973, bod 68). Viz rovněž výše uvedený rozsudek Antillean Rice Mills a další v. Komise (body 25 a 26).

o negativních důsledcích, které by její rozhodnutí mohlo mít na hospodářství dotyčného ZZÚ a na zúčastněné podniky".

100. Jak to však uvedla Komise [63], tato povinnost se uplatní, pouze „pokud to okolnosti umožňují" [64]. Komise přitom v projednávaném případě vysvětlila, že okolnosti daného případu jí neumožnily učinit podrobnou analýzu důsledků, které mohou mít sporná opatření pro hospodářství ZZÚ a dotyčný průmysl. Domnívám se, že to nemění nic na skutečnosti, že byla Komise, jak sama uvedla [65], velice dobře informovaná o situaci Nizozemských Antil, neboť v roce 1998 byla zahájena řada soudních řízení ohledně rozhodnutí 97/803, které zavádí kvótu pro cukr s kumulací původu z AKT/ZZÚ [66] a nařízení Komise (ES) č. 2553/97 ze dne 17. prosince 1997 o podmínkách vydávání dovozních licencí pro určité produkty kódů KN 1701, 1702, 1703 a 1704 s kumulací původu z AKT/ZZÚ [67].

101. Za těchto podmínek se domnívám, že není prokázáno, že se Komise dopustila zjevného porušení povinnosti předběžného informování se.

102. Ve třetí části žalobního důvodu nizozemská vláda tvrdí, že napadená nařízení jsou v rozporu se zásadou proporcionality v tom, že:

— nařízení č. 2423/1999 stanoví, že dovozní cena cukru s kumulací původu z ES/ZZÚ CIF samotné zboží nemůže být nižší než intervenční cena, a

— nařízení č. 465/2000 a č. 2081/2000 omezují množství cukru z ES/ZZÚ, které může být dovezeno na základě článku 6 přílohy II na 3 340 a poté na 4 848 tun.

63 — Žalobní odpověď ve věcech C-180/00 (bod 46) a C-452 (bod 50).

64 — Výše uvedený rozsudek Soudu Antillean Rice Mills a další v. Komise (bod 70).

65 — Žalobní odpověď ve věcech C-180/00 (bod 46) a C-452/00 (bod 50).

66 — Viz výše uvedené věci Emesa Sugar v. Rada (usnesení předsedy Soudu ze dne 14. srpna 1998, T-43/98 R, Recueil, s. II-3055), a výše uvedený rozsudek Soudu ze dne 6. prosince 2001 (T-43/98, Recueil, s. II-3519), a Emesa Sugar v. Komise [usnesení předsedy Soudu ze dne 14. srpna 1998, (T-44/98 R, Recueil, s. II-3079); předsedy Soudního dvora ze dne 17. prosince 1998, C-363/98 P (R), Recueil, s. I-8787, a C-364/98 P (R), Recueil, s. I-8815]; výše uvedené usnesení předsedy Soudu ze dne 30. dubna 1999, ze dne 29. září 1999, T-44/98 R II, Recueil, s. II-2815); ze dne 6. dubna 2000, T-44/98 R II, Recueil, s. II-1941, a rozsudek Soudu ze dne 6. prosince 2001, T-44/98, Recueil, s. II-3577].

67 — Úř. věst. L 349 s. 26. Viz věc Aruba v. Komise (usnesení Soudu ze dne 17. září 2003, T-54/98, Recueil, s. I-3083).

103. Pokud jde o nařízení č. 2423/1999, Nizozemské království má za to, že výše uvedená povinnost má za následek znevýhodnění hospodářských subjektů ze ZZÚ oproti hospodářským subjektům Společenství. Na rozdíl od nich musí totiž hospodářské subjekty ze ZZÚ přidávat k „dovozní" ceně, tedy k intervenční ceně, náklady na dopravu produktů uvnitř Společenství a náklady na skladování a manipulaci. Jelikož tyto náklady jsou mimořádně vysoké, hospodářské subjekty ze ZZÚ již nejsou schopny konkurovat hospodářským subjektům Společenství.

104. Pokud jde o tři napadená nařízení, Nizozemské království tvrdí, že by bylo vhodnější stanovit minimální prodejní cenu než dovozní cenu nebo množstevní omezení. Tuto podmínku ostatně předseda Soudu uložil, aby povolil společnosti Emesa Sugar dovézt dodatečnou kvótu 7 500 tun cukru v období čekání na rozsudek Soudního dvora ve výše uvedené věci Emesa Sugar. Nizozemská vláda se tedy domnívá, že minimální prodejní cena by představovala vhodnější a méně omezující opatření [68].

68 — Pokud jde o nařízení č. 2081/2000, nizozemská vláda přidává třetí argument. Zdůrazňuje, že celkový objem cukru z ES/ZZÚ dovezený v roce 1999 představoval méně než 0,3 % produkce Společenství, a že tedy nebylo dostatečně prokázáno, že sporné opatření by mohlo skutečně napravit obtíže zjištěné Komisí (žaloba ve věci C-452/00, bod 113). Všimněme si nicméně, že toto tvrzení se netýká přiměřenosti přijatého opatření, ale otázky, zda existuje nebezpečí „zhoršení situace v odvětví činnosti Společenství" ve smyslu čl. 109 odst. 1 rozhodnutí ZZÚ. To bylo ostatně jako takové zkoumáno v prvním žalobním důvodu (viz body 50 až 58 tohoto stanoviska).

105. Tato tvrzení se mi nezdají být opodstatněná.

106. Předně, pokud jde o nařízení č. 2423/1999, připomínám, že v rámci společné organizace trhu s cukrem je každoročně stanovena „intervenční cena pro oblasti Společenství, kde je produkce přebytková, a „odvozená intervenční cena" pro oblasti, kde je produkce deficitní [69]. Odvozená intervenční cena je kromě toho vyšší než intervenční cena, neboť bere v úvahu některé dodatečné náklady, jako jsou náklady na dopravu zboží [70].

107. Je tedy vidět, že podle nařízení č. 2423/1999 musí být dovozní cena cukru s kumulací původu z ES/ZZÚ stejná nebo vyšší než intervenční cena „použitelná pro dotčené produkty" [71]. To znamená, že je-li cukr ze ZZÚ dovážen do přebytkové oblasti Společenství, musí být dovozní cena stejná nebo vyšší než intervenční cena. Stejně tak, je-li sporný cukr dovážen do deficitní oblasti Společenství, musí být dovozní cena stejná nebo vyšší než odvozená intervenční cena.

69 — Článek 3 nařízení č. 2038/1999.

70 — Viz žalobní odpověď Komise ve věci C-26/00 (bod 51).

71 — Článek 1 odst. 1 nařízení č. 2423/1999.

108. Za těchto podmínek není jasné, v čem sporná povinnost poškozuje hospodářské subjekty ze ZZÚ. Jestliže se totiž hospodářský subjekt ze ZZÚ rozhodne vyvážet své produkty do přebytkové oblasti Společenství, bude moci přizpůsobit své ceny intervenční ceně. Pokud se následně rozhodně prodávat své produkty v deficitní oblasti, bude muset, jako kterýkoli producent Společenství, nést náklady na dopravu svého zboží do deficitní oblasti.

109. Naopak, pokud se hospodářský subjekt ze ZZÚ rozhodne vyvážet své produkty do deficitní oblasti Společenství, bude muset přizpůsobit své ceny odvozené intervenční ceně, která je ve skutečnosti vyšší než intervenční cena. V tomto případě však již nebude muset, na rozdíl od hospodářského subjektu Společenství, nést náklady na dopravu zboží do deficitní oblasti. Na rozdíl od toho, co tvrdí Nizozemské království, nemá sporné opatření za následek znevýhodnění hospodářských subjektů ze ZZÚ oproti hospodářským subjektům Společenství [72].

110. Pokud jde o stanovení minimální prodejní ceny, je třeba připomenout, že má-li soud Společenství dbát na dodržování práv ZZÚ, nemůže, aniž by hrozil zásah do rozsáhlé diskreční pravomoci Komise, nahradit posouzení Komise svým posouzením, co se týče volby nejvhodnějšího opatření pro předcházení narušení trhu Společenství s cukrem, pokud není předložen důkaz, že přijaté opatření je zjevně nepřiměřené pro uskutečnění sledovaného cíle [73].

111. V tomto případě však není prokázáno, že by zavedení minimální prodejní ceny způsobilo menší narušení hospodářství ZZÚ, a že by bylo stejně účinné pro dosažení cílů sledovaných Komisí.

112. Navíc ze skutečností ve spisu [74] vyplývá, že nařízení č. 2423/1999 nemělo za následek podstatné snížení dovozů cukru původem z ES/ZZÚ do Společenství, což umožňuje zpochybnit účinnost opatření zavedeného tímto předpisem, tedy minimální dovozní ceny dotyčného produktu [75].

72 — Nizozemská vláda rovněž uplatnila, že tyto úvahy jsou nedostatečné k tomu, aby zajistily rovnost mezi hospodářskými subjekty ZZÚ a hospodářskými subjekty Společenství. Domnívá se totiž, že rozdíl mezi intervenční cenou a odvozenou intervenční cenou nemá společné kritérium s dodatečnými náklady, které hospodářské subjekty ZZÚ vynakládají na dopravu svého zboží uvnitř Společenství. V tomto bodě si povšimněme, že nizozemská vláda nepředložila žádný důkaz, který by prokázal opodstatněnosti jejího tvrzení.

73 — Výše uvedený rozsudek, Německo v. Rada ; a rozsudek ze dne 12. července 2001, Jippes a další (C-189/01, Recueil, s. I-5689, bod 83), a výše uvedený rozsudek Nizozemsko v. Rada (C-301/97, bod 135).

74 — Statistiky Eurostatu týkající se vývozů produktů s kódy KN 1806 10 30, 1806 10 90 a 1701 ze ZZÚ do Společenství v letech 1991-2000 (příloha písemného vyjádření vedlejšího účastníka Španělského království ve věcech C-26/00, C-180/00 a C-452/00).

75 — Viz rovněž v tomto smyslu rozsudky Rica Foods II (bod 172) a Rica Foods III (bod 157).

113. Dále je třeba dodat, že záměrem napadených nařízení je pouze omezení dovozu cukru s kumulací původu z AKT/ZZÚ, který nepodléhá clu, podle čl. 6 přílohy II. Jejich předmětem ani důsledkem tedy není zákaz dovozu těchto produktů poté, co je kvóta vyčerpána, jestliže hospodářské subjekty uhradí splatné clo [76].

114. S ohledem na tyto různé skutečnosti [77] jsem tedy toho názoru, že Nizozemské království neprokázalo, že opatření zavedená napadenými předpisy jsou zjevně nepřiměřená nebo neúměrná pro dosažení cílů sledovaných Komisí.

115. Konečně v poslední části svého žalobního důvodu nizozemská vláda tvrdí, že nařízení č. 465/2000 a 2081/2000 jsou v rozporu se zásadou proporcionality tím, že činí čl. 3 odst. 3 nařízení č. 2553/97 použitelným.

116. Článek 3 odst. 3 nařízení č. 2553/97 stanoví, že částka jistoty v oblasti dovozních licencí je rovná 50 % cla podle společného celního sazebníku použitelného v den podání žádosti a činí v současné době tedy přibližně 43,7 eur za 100 kilogramů. Do 1. března 2000 částka jistoty stanovená pro cukr z ES/ZZÚ přitom činila 0,3 ECU za 100 kilogramů. Nizozemská vláda podotýká, že jistota, která má být složena na cukr ze států AKT a třetích států rovněž stanovená na 0,3 ECU za 100 kilogramů [78].

117. Nizozemská vláda je tedy toho názoru, že částka jistoty stanovená v čl. 3 odst. 3 nařízení č. 2553/97 není v poměru k částce jistoty, která má být složena na dovoz cukru pocházejícího ze států AKT a třetích států.

118. V tomto ohledu je třeba poznamenat, že když nařízení č. 65/2000 a 2081/2000 stanovila celní kvótu omezenou na 3 340 a následně na 4 848 tun cukru, dalo se předpokládat, že tato kvóta vyvolá velmi živý zájem mezi vývozci.

119. Tak, jak Komise poznamenala [79], cílem napadené jistoty je v této souvislosti snaha

76 — Viz výše uvedený rozsudek Emesa Sugar (bod 45).

77 — Viz rovněž další skutečnosti uvedené Komisí v jejích žalobních odpovědích ve věcech C-180/00 (bod 28) a C-452/00 (bod 30).

78 — Článek 8 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 1464/95 ze dne 27. června 1995 o zvláštních způsobech uplatňování režimu dovozních a vývozních licencí v odvětví cukru (Úř. věst. L 144, s. 14; Zvl. vyd. 03/17, s. 425).

79 — Žalobní odpověď ve věcech C-180/00 (bod 49) a C-452/00 (bod 55).

zabránit spekulativnímu chování. Bylo třeba zabránit prostřednictvím složení jistoty vysoké částky tomu, aby hospodářské subjekty žádaly dovozní licence, aniž by je následně použily, a způsobily tak škodu jiným hospodářským subjektům, které by měly skutečně v úmyslu dovážet cukr s kumulací původu z ES/ZZÚ, ale nemohly získat dostatek dovozních licencí [80].

120. Kromě toho jistota tohoto druhu nezbavuje skutečně dotčené podniky možnosti vyvézt cukr do Společenství. I když totiž musí být částka jistoty zaplacena za účelem získání dovozních licencí, tato částka je vrácena podniku, je-li dovoz uskutečněn [81].

121. Za těchto podmínek jsem toho názoru, že není prokázáno, že sporná opatření jsou zjevně nepřiměřená nebo neúměrná pro dosažení cílů sledovaných Komisí. Druhý žalobní důvod na určení neplatnosti musí tedy být zamítnut v celém rozsahu.

C – Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu ze zneužití pravomoci

122. Ve svém třetím žalobním důvodu nizozemská vláda tvrdí, že nařízení č. 465/2000 a 2081/2000 jsou postižena zneužitím pravomoci.

123. Připomíná, že při změně rozhodnutí 91/482 Rada rozhodla po dlouhém jednání omezit pouze dovozy cukru původem z AKT/ZZÚ a zachovat možnost dovážet, při osvobození od cla, cukr původem z ES/ZZÚ. Přijetím nařízení č. 465/2000 a 2081/2000 Komise tedy využila své pravomoci k jinému účelu, než který sleduje článek 109 rozhodnutí ZZÚ, neboť zavedla pro dovoz cukru původem z ES/ZZÚ omezení, která Rada ani nechtěla, ani nepředpokládala.

124. Podle ustálené judikatury [82] je akt postižen zneužitím pravomoci, jestliže se na základě objektivních, relevantních a shodujících se indicií ukáže, že byl přijat

80 — Viz rovněž v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Nizozemsko v. Rada (C-110/97, body 129 až 132) a moje stanovisko v této věci (body 139 až 141).

81 — Tamtéž.

82 — Viz zejména rozsudky ze dne 21. června 1984, Lux. v. Účetní dvůr (69/83, Recueil, s. 2447, bod 30); ze dne 13. listopadu 1990, Fedesa a další (C-331/88, Recueil s. I-4023, bod 24); ze dne 13. července 1995, Parlament v. Komise (C-156/93, Recueil, s. I-2019, bod 31); ze dne 25. června 1997, Itálie v. Komise (C-285/94, Recueil, s. I-3519, bod 52), a ze dne 14. května 1998, Windpark Groothusen v. Komise (C-48/96 P, Recueil, s. I-2873, bod 52).

s výhradním nebo alespoň s rozhodujícím účelem dosáhnout jiných cílů, než jsou ty, jichž se dovolává žalovaný orgán, nebo se vyhnout postupu zvláště upravenému Smlouvou.

125. V tomto případě vyplývá z přezkumu prvního žalobního důvodu, že Komise se mohla oprávněně domnívat, že dovozy cukru kumulujícího původ z ES/ZZÚ představují „obtíže", které by mohly narušit fungování společné organizace trhu s cukrem.

126. Navíc nizozemská vláda nepředložila žádnou indicii, z níž by vyplývalo, že nařízení č. 465/2000 a 2081/2000 nebyla přijata s cílem napravit narušení zjištěná na trhu Společenství s cukrem nebo předejít ještě vážnějším narušením. Z tohoto hlediska prostá skutečnost, že Rada zavedla v článku 108b rozhodnutí ZZÚ množstevní omezení pro cukr původem z AKT/ZZÚ, nemá žádný vliv na pravomoc, kterou Komise vyvozuje z čl. 109 odst. 1 rozhodnutí ZZÚ, přijmout nezbytná ochranná opatření pro cukr nebo pro jakýkoli jiný produkt původem ze ZZÚ, pokud jsou splněny podmínky pro přijetí takového opatření.

127. Vezmeme-li v úvahu tyto skutečnosti, musí být i třetí žalobní důvod zamítnut.

D – *Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění stanovené v článku 253 ES*

128. Ve svém posledním žalobním důvodu nizozemská vláda tvrdí, že Komise porušila povinnost uvést odůvodnění, kterou jí ukládá článek 253 ES. Tento žalobní důvod obsahuje dvě části, které postupně přezkoumám.

129. V první části nizozemská vláda poznamenává, že odůvodnění nařízení č. 2423/1999 je nedostatečné k tomu, aby umožnil Soudnímu dvoru vykonávat přezkum. Předpis je totiž v tomto bodě stručný a bez konkrétních skutečností, čímž zanechává každého objektivního čtenáře v nevědomosti, pokud jde o důvod a důsledky obtíží zjištěných Komisí.

130. Kromě toho odůvodnění tohoto nařízení je rozporuplné. Není totiž možné zároveň tvrdit ve třetím bodě odůvodnění, že sporné dovozy vedou k dodatečným vývozům doprovázeným vývozními náhradami, což zatěžuje rozpočet Společenství, a ve čtvrtém bodě odůvodnění, že náklady na přebytky, které mohou být přičítány sporným dovozům, jdou k tíži producentů Společenství při uplatnění zásady „samofinancování".

131. Podle ustálené judikatury [83] odůvodnění vyžadované podle článku 253 ES musí být přizpůsobeno povaze aktu. Musí z něj být jasně a jednoznačně patrno uvažování orgánu, tvůrce aktu tak, aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s odůvodněním přijatého opatření a Soudní dvůr mohl provést přezkum. Nevyžaduje se však, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 253 ES, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho znění, ale také na jeho celkovou souvislost, jakož i na všechny právní předpisy upravující dotčenou oblast. Je tomu tak tím spíše, jestliže se členské státy úzce spojily v procesu vytváření sporného aktu, a znají tedy důvody, které tvoří základ tohoto aktu [84].

132. V tomto případě vyplývá ze skutečností ve spisu, že přijetí nařízení č. 2423/1999 předcházela série kontaktů a setkání mezi Komisí, Nizozemským královstvím a ostatními členskými státy [85].

133. Kromě toho, pokud jde o obsah aktu, je zřejmé, že od prvního do pátého bodu odůvodnění nařízení č. 2423/1999 Komise líčí obtíže, které vznikly [86]. Ve třetím a čtvrtém bodu odůvodnění tohoto nařízení vysvětluje, proč tyto obtíže mohou narušit fungování společné organizace trhu s cukrem a způsobit škodu hospodářským subjektům Společenství v tomto odvětví. Kromě toho Komise uvedla v osmém a v devátém bodu odůvodnění nařízení č. 2423/1999 důvody, které ji vedly k rozhodnutí stanovit minimální dovozní cenu cukru původem z ES/ZZÚ a k podřízení dovozů směsí kontrole Společenství.

134. Pokud jde o tvrzení obsažená ve třetím a ve čtvrtém bodě odůvodnění nařízení č. 2423/1999, nezdají se mi rozporuplná. Je totiž docela možné, že narůstající dovozy cukru původem z ES/ZZÚ přinesou dodatečné výdaje jak pro rozpočet Společenství (třetí bod odůvodnění), tak pro producenty cukru ve Společenství (čtvrtý bod odůvodnění).

135. Za těchto podmínek se domnívám, že odůvodnění nařízení č. 2423/1999 splňuje požadavky dané judikaturou, a že první část žalobního důvodu tedy není opodstatněná.

83 — Viz zejména rozsudky ze dne 13. října 1992, Portugalsko a Španělsko v. Rada (C-63/90 a C-67/90, Recueil, s. I-5073, bod 16); ze dne 14. července 1994, Řecko v. Rada (C-353/92, Recueil, s. I-3411, bod 19), a ze dne 4. února 1997, Belgie a Německo v. Komise (C-9/95, C-23/95 a C-156/95, Recueil, s. I-645, bod 44).

84 — Viz zejména rozsudky ze dne 17. října 1995, Nizozemsko v. Komise (C-478/93, Recueil, s. I-3081, body 49 a 50), a ze dne 9. listopadu 1995, Atlanta Fruchthandelsgesellschaft a další II (C-466/93, Recueil, s. I-3799, bod 16).

85 — Viz zejména sdělení Komise ze dne 23. června 1999 o dovozech cukru ze ZZÚ, dopis stálého zastoupení Nizozemska u Evropské unie ze dne 2. července 1999, vysvětlení nizozemských orgánů k úvahám Rady o ochranných opatřeních týkajících se dovozů cukru a směsí původem ze ZZÚ (přílohy 2, 4 a 5 žaloby ve věci C-26/00).

86 — Viz body 62 a 63 tohoto stanoviska.

136. Ve druhé části žalobního důvodu nizozemská vláda tvrdí, že Komise rovněž porušila povinnost uvést odůvodnění, která je jí uložena, tím, že:

— nařízení č. 465/2000 nevysvětluje, proč Komise považovala za nezbytné přijmout od 1. března 2000 přísnější opatření než v předcházejícím období;

— nařízení č. 465/2000 a 2081/2000 nezdůvodňují přijetí totožných omezení pro cukr a směsi původem ze ZZÚ, zatímco nařízení č. 2423/1999 stanoví různá opatření pro tyto dva typy produktů;

— stanovení kvót na 3 340 tun, následně 4 848 tun, je v nařízeních č. 465/2000 a 2081/2000 nedostatečně odůvodněno, a

— nařízení č. 2081/2000 nevysvětluje, proč bylo nezbytné prodloužit ochranná opatření zavedená nařízením č. 465/2000 od 1. října 2000 do 28. února 2001.

137. Pokud jde o dvě první výtky, připomínám, že podle judikatury se odůvodnění aktu určeného pro obecné použití, může omezit na uvedení celkové situace, která vedla k jeho přijetí, a na obecné cíle, které má dosáhnout [87]. Kromě toho má Soudní dvůr za to, že pokud je ze zpochybňovaného aktu zřejmá podstata cíle sledovaného orgánem, bylo by nepřiměřené požadovat zvláštní odůvodnění jednotlivých provedených technických výběrů [88]. Tento postoj je o to více odůvodněný, jelikož v projednávané věci mají orgány Společenství rozsáhlou diskreční pravomoc, co se týče volby prostředků nezbytných k provádění komplexní politiky [89].

138. Za těchto podmínek není jisté, že Komise byla povinna uvést zvláštní odůvodnění technického výběru, který provedla.

139. V každém případě se vyvozuje z nařízení č. 465/2000 a č. 2081/2000, že situace na trhu Společenství se zhoršovala. Zatímco totiž v nařízení č. 2423/1999 Komise pouze uvedla možnost omezení produkčních kvót [90], tato perspektiva se zdá

87 — Viz zejména výše uvedené rozsudky ze dne 19. listopadu 1998, Španělsko v. Rada (C-284/94, Recueil, s. I-7309, bod 28), a Nizozemsko v. Rada (C-110/97, bod 165).

88 — Viz výše uvedené rozsudky Atlanta Fruchthandelsgesellschaft a další II (bod 16); Španělsko v. Rada (bod 30), a Nizozemsko v. Rada (C-110/97, bod 166).

89 — Viz výše uvedené rozsudky Španělsko v. Rada (bod 33) a Nizozemsko v. Rada (C-110/97, bod 167).

90 — Třetí bod odůvodnění.

mnohem závažnější v nařízení č. 465/2000 [91] a ještě naléhavější v nařízení č. 2081/2000, neboť předpokládané omezení bylo skutečně provedeno [92]. Jelikož mimo jiné Nizozemské království úzce spolupracovalo v procesu vytváření napadených nařízení, domnívám se, že není oprávněno tvrdit, že neznalo důvody, pro které Komise přijala přísnější opatření, než jsou ta stanovená nařízením č. 2423/1999.

140. Pokud jde o stanovení sporných kvót, pouhé přečtení preambule napadených nařízení stačí k tomu, abychom se přesvědčili, že tvrzení nizozemské vlády je zjevně neopodstatněné.

141. Devátý bod odůvodnění nařízení č. 465/2000 ve skutečnosti uvádí, že „maximální množství 3 340 tun cukru [...] představuj[e] úhrn nejvyšších ročních objemů dovozu dotyčných produktů zjištěných během tří let předcházejících roku 1999, který byl rokem, kdy se dovoz exponenciálně zvýšil, a pro které probíhá vyšetřování Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) pro podezření z porušení předpisů". Osmý bod odůvodnění nařízení č. 2081/2000 rovněž uvádí, že „maximální objem 4 848 tun cukru za období od 1. října 2000 do 28. února 2001 [...] představuj[e] úhrn nejvyšších ročních objemů dovozu dotyčných produktů zjištěných během tří let předcházejících roku 1999, který byl rokem, kdy se dovoz exponenciálně zvýšil".

142. V rozporu s tím, co tvrdí žalobce, Komise tedy uvedla důvody, které stojí v pozadí stanovení sporných kvót, a splnila tak povinnost uvést odůvodnění stanovenou v článku 253 ES.

143. Tímtéž způsobem Komise jasně uvedla v prvním až šestém bodě odůvodnění nařízení č. 2081/2000 důvody, pro něž bylo nezbytné prodloužit ochranná opatření zavedená nařízením č. 465/2000. Zdůraznila, že obtíže, které vedly k přijetí tohoto posledního opatření, „nadále existují", takže je třeba „na [sporné] dovozy nadále uplatňovat ochranné ustanovení článku 109 rozhodnutí ZZÚ" [93].

144. Vezmeme-li v úvahu tyto různé skutečnosti, navrhuji tedy Soudnímu dvoru, aby zamítl čtvrtý žalobní důvod nizozemské vlády.

91 — Pátý bod odůvodnění.

92 — Pátý bod odůvodnění.

93 — Nařízení č. 2081/2000 (šestý bod odůvodnění).

V – Závěry

145. Domnívám se, že s ohledem na všechny výše uvedené úvahy je namístě zamítnout žalobu a uložit Nizozemskému království náhradu nákladů s výjimkou nákladů vynaložených Španělským královstvím a Francouzskou republikou v souladu s článkem 69 jednacího řádu Soudního dvora.